ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated May 31, 2025.

- 1. This replaces the earlier version 1.0 dated May 31, 2021.
- 2. This version has been updated with the errors found and reported till May 15, 2025.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st August 2018
2nd	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
3rd	Version Number	0.0 dated 30th September 2019
4th	Version Number	0.1 dated 31st May 2020
5th	Version Number	1.0 dated 31st May 2021

5 कृष्ण	यजुर्वेदीय	तैत्तिरीय	संहितायां	पद पाठे	पञ्चमं
काण्डं				4	

5.7	पञ्चमकाण्डे	सप्तमः प्रश्नः-	
उतान	। ताक्याविज्ञा	कर्मनिकाणा <u>ं</u>	/

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 <u>कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं</u> काण्डं

5.7 <u>पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रञ्नः</u>

उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणं

पो वा अयथादेवतम्गिं चिनुत आ देवताभ्यो वृश्च्यते पापीयान्
भवति यो यथादेवतं न देवताभ्य आ वृश्च्यते वसीयान् भवत्याग्नेय्या
गायित्रया प्रथमां चितिमिभ मृशेत् त्रिष्टुभा द्वितीयां जगत्या
नृतीयामनुष्टुभा चतुर्थीं पुरुक्त्या पञ्चमीं यथादेवतमेवाग्निं चिनुते
न देवताभ्य आ वृश्च्यते वसीयान् भवतीडायै वा एषा विभिक्तिः पृशव
इडा पुशुभिरेनं [ ] 1

TS 5.7.1.1 - Padam

यः । वै । अयथादेवतमित्ययथा-देवतम् । अग्निम् । चिनुते । एति । देवताभ्यः । वृश्च्यते । पापीयान् । भवति । यः । यथादेवतमिति यथा – देवतम् । न । देवताभ्यः । एति । वृश्च्यते । वसीयान् । भवति । आग्नेय्या । गायत्रिया । प्रथमाम् । चितिम् । अभीति । मृशेत् । त्रिष्टुभाः । द्वितीयाम् । जगत्या । तृतीयाम् । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । चतुर्थीम् । पङ्क्त्या । पञ्चमीम् । यथादेवतमिति यथा – देवतम् । एव । अग्निम् । चिनुते । न । देवताभ्यः । एति । वृश्चयते । वसीयान् । भवति । इडायै । वै । एषा । । । । । विभक्तिरिति वि – भक्तिः । पश्वः । इडा । पशुभिरिति पशु–भिः ।

एनम् । 1 (50)

TS 5.7.1.2

साक्षादेव प्रजापतये प्रतिप्रोच्याग्निं चिनोति नाऽऽर्तिमार्च्छत्येतद्-वा अहो रूपं यच्छ्वेतोऽश्वो रात्रियै कृष्ण एतदहो- [] 2

TS 5.7.1.2 - Padam

चिनुते । यः । वै । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्य । अग्निम् । चिनोति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । अश्वौ । अभितः । तिष्ठेताम् । कृष्णः । उत्तरत इत्युत् – तरतः । श्वेतः । दक्षिणः । तौ । आलभ्येत्या – लभ्य । इष्टकाः । उपेति । दद्ध्यात् । एतत् । वै । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । रूपम् । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । अश्वः । साक्षादिति स – अक्षात् । एव । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्य । अग्निम् । चिनोति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । एतत् । वै । अहः । रूपम् । यत् । श्वेतः । अश्वः । रात्रियै । कृष्णः । एतत् । अहः। 2 (50)

TS 5.7.1.3 रूपं यदिष्टका रात्रियै पुरीषमिष्टका उपधास्यञ्छवेत-मश्चमभि मृशेत् पुरीष-मुपधास्यन् कृष्ण-महोरात्राभ्या-मेवैनं चिनुते हिरण्यपात्रं मधोः पूर्णं ददाति मधव्यो उसानीति सौर्या चित्रवत्या ऽवेक्षते चित्रमेव भवति मद्ध्यन्दिने ऽश्वमव घ्रापयत्यसौ वा आदित्य इन्द्र एष प्रजापतिः प्राजापत्यो ऽश्वस्तमेव साक्षादृद्ध्नोति ॥ 3 **TS 5.7.1.3 - Padam** रूपम् । यत् । इष्टकाः । रात्रियै । पुरीषम् । इष्टकाः । उपधास्यन्नित्युप – धास्यन्न् । श्वेतम् । अश्वम् । अभीति । मृशेत् । पुरीषम् । उपधास्यन्नित्युप – धास्यन् । कृष्णम् ।

पुराषम् । उपधास्यान्नत्युप – धास्यन्न् । कृष्णम् । अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । एव । एनम् । चिनुते । हिरण्यपात्रमिति हिरण्य-पात्रम् । मधोः । पूर्णम् । ददाति । मधव्यः । असानि । इति । सौर्या । चित्रवत्येति चित्र-वत्या । अवेति । ईक्षते । चित्रम् । एव । भवति । मद्ध्यन्दिने । अश्वम् । अवेति । घ्रापयति ।

असौ । वै । आदित्यः । इन्द्रः । एषः । प्रजापतिरिति प्रजा–पतिः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । अश्वः । तम् । एव । साक्षादिति स – अक्षात् । ऋद्ध्नोति ॥ 3 (48) (एन – मेतदह्रो – ऽष्टाचत्वारिश्शच्च) (A1) TS 5.7.2.1 त्वामग्ने वृषभं चेकितानं पुनर्युवानं जनयन्नुपागां। अस्थूरि णो गार्.हंपत्यानि सन्तु तिग्मेन नो ब्रह्मणा सं ् शिशाधि ॥ पशवो वा एते यदिष्टका श्चित्यांचित्या-मृषभमुप दधाति मिथुनमेवास्य तद्-यज्ञे करोति प्रजननाय तस्माद्-यूथेयूथ ऋषभः॥ सँवथ्सरस्य प्रतिमां यां त्वा रात्र्यपासते । प्रजाण् सुवीरां कृत्वा विश्वमायुर्व्यश्यवत् ॥ प्राजापत्या – [ ] 4 TS 5.7.2.1 - Padam त्वाम् । अग्ने । वृषभम् । चेकितानम् । पुनः । युवानम् । जनयन्न् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

शिशाधि ॥ पशवः । वै । एते । यत् । इष्टकाः । ा चित्यांचित्यामिति चित्यां – चित्याम् । ऋषभम् । उपेति । दधाति । मिथुनम् । एव । अस्य । तत् । यज्ञे । करोति । प्रजननायेति प्र – जननाय । तस्मात् । यूथेयूथ इति यूथे – यूथे । ऋषभः ॥ सँवथ्सरस्येति सं – वथ्सरस्य । प्रतिमामिति प्रति – माम् । याम् । ा । । । । । । । । । । । । त्वा । रात्रि । उपासत इत्युप – आसते ॥ प्रजामिति प्र– जाम् । सुवीरामिति सु – वीराम् । कृत्वा । विश्वम् । आयुः । वीति । अञ्जवत् ॥ प्राजापत्यामिति प्राजा – पत्याम् । 4 (50) TS 5.7.2.2 ्। ॥ । –मेतामुप दधातीयं वावैषैकाष्टका यदेवैकाष्टकायामन्नं क्रियते तदेवैतया ऽवं रुन्ध एषा वै प्रजापतेः कामदुघा तयैव यजमानो ऽमुष्मिन् लोके ऽग्निं दुहे येन देवा ज्योतिषोर्द्ध्वा उदायन् येनाऽऽदित्या वसवो येन रुद्राः । येनाङ्गिरसो महिमान-मानशु-स्तेनैतु यजमानः स्वस्ति ॥ सुवर्गाय वा एष लोकाय – [] 5

TS 5.7.2.2 - Padam

एताम् । उपेति । दधाति । इयम् । वाव । एषा । एकाष्टकेत्येक - अष्टका । यत् । एव । एकाष्ट्रकायामित्येक – अष्टकायाम् । अन्नम् । क्रियते । तत् । एव । एतया । अवेति । रुन्धे । एषा । वै । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । न । । । । । । । । । । व कामदुघेति काम – दुघा । तया । एव । यजमानः । अमुष्मिन्न् । लोके । अग्निम् । दुहे । येन । देवाः । ज्योतिषा । ऊर्द्ध्वाः । उदायन्नित्युत् – आयन्न् । येन । आदित्याः । वसवः । येन । रुद्राः ॥ । । । । । । । । । । । येन । अङ्गिरसः । महिमानम् । आनशुः । तेन । एतु । यजमानः । स्वस्ति ॥ सुवर्गायेति सुवः – गाय । वै । एषः । लोकाय । **५ (50)**

TS 5.7.2.3

चीयते यदग्निर्येन देवा ज्योतिषोर्द्ध्वा उदायन्नित्युख्य ए स-मिन्ध इष्टका एवैता उप धत्ते वानस्पत्याः सुवर्गस्य लोकस्य समष्ट्यै रातायुधाय रातवीर्याय रातोतये अभिमातिषाहे । शतं यो नः शरदो अजीतानिन्द्रो नेषदति दुरितानि विश्वा ॥

TS 5.7.2.3 - Padam

चीयते । यत् । अग्निः । येन । देवाः । ज्योतिषा । ऊर्द्ध्वाः । । । ॥ । । । । उदायन्नित्युत्–आयन्न् । इति । उख्यम् । समिति । इन्धे । इष्टकाः । एव । एताः । उपेति । धत्ते । वानस्पत्याः । सुवर्गस्येति स्वः-गस्य । लोकस्य । समष्ट्या इति सं – अष्ट्यै । शतायुधायेति शत – आयुधाय । शतवीर्यायेति शत – वीर्याय । शतोतय इति शत – ऊतये । अभिमातिषाह इत्यभिमाति – साहे ॥ शतम् । यः । नः । शरदः । अजीतान् । इन्द्रः । नेषत् । अतीति । दुरितानीति दुः – इतानि । विश्वा ॥ ये । चत्वारः । पथयः । देवयाना इति वेव – यानाः । अन्तरा । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । वियन्तीति वि – यन्ति ॥ तेषाम् । यः । अज्यानिम् । अजीतिम् । आवहादित्या – वहात् । तस्मै । नः । देवाः । **६ (50)**

TS 5.7.2.4 परि दत्तेह सर्वे ॥ ग्रीष्मो हेमन्त उत नो वसन्तः शरद् वर्.षाः सुवितं नो अस्तु । तेषामृत्ना ए रातशारदानां निवात एषामभये स्याम ॥ इद्वथ्सरायं परिवथ्सरायं संवँथ्सरायं कृणुता बृहन्नमः। तेषां वय ए सुमतौ यज्ञियानां ज्योगजीता अहताः स्याम ॥ भद्रान्नः श्रेयः स-मनैष्ट देवा-स्त्वया ऽवसेन स-मंशीमहि त्वा। स नो मयो भूः पितो – [ ] 7 TS 5.7.2.4 - Padam परीति । दत्त । इह । सर्वे ॥ ग्रीष्मः । हेमन्तः । उत । नः । वसन्तः । शरत् । वर्.षाः । सुवितम् । नः । अस्तु ॥ तेषाम् । ऋतूनाम् । शतशारदानामिति शत - शारदानाम् । निवात इति नि - वाते । एषाम् । अभये । स्याम ॥ इदुवथ्सरायेतींदु – वथ्सरायं । परिवथ्सरायेति परि – वथ्सराय । संवथ्सरायेति सं – वथ्सराय । कृणुत । बृहत् । नमः ॥ तेषाम् । वयम् । सुमताविति सु – मतौ ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

यज्ञियानाम् । ज्योक् । अजीताः । अहताः । स्याम् ॥ भद्रात् । नः । श्रेयः । समिति । अनैष्ट । देवाः । त्वया । अवसेन । समिति । अशीमिति । त्वा ॥ सः । नः । मयोभूरिति मयः–भूः । पितो इति । ७ (५०)

TS 5.7.2.5

आ विशस्व शं तोकाय तनुवे स्योनः ॥

आ विशस्व शं तोकाय तनुवे स्योनः ॥
अज्यानी—रेता उप दधात्येता वै देवता अपराजिता—स्ता एव प्र
विशति नैव जीयते ब्रह्मवादिनो वदन्ति यदर्दधमासा मासा ऋतवः
साँवथ्सर ओषधीः पचन्त्यथ कस्मादन्याभ्यो देवताभ्य आग्रयणं
नि—रुप्यत इत्येता हि तद्—देवता उदजयन् यदृतुभ्यो निर्वपेद्

देवताभ्यः समदं दद्ध्यादाग्रयणं () निरुप्यैता आहुती
र्जुहोत्यर्द्धमासानेव मासानृतून्थ् साँवथ्सरं प्रीणाति न देवताभ्यः
समदं दधाति भद्रान्नः श्रेयः समनैष्ट देवा इत्याह हुताद्याय
यजमानस्यापराभावाय ॥ 8

TS 5.7.2.5 - Padam

एति । विशस्व । शम् । तोकाय । तनुवे । स्योनः ॥ अज्यानीः । एताः । उपेति । दधाति । एताः । वै । देवताः । अपराजिता इत्यपरा – जिताः । ताः । एव । प्रेति । विश्वाति । न । एव । जीयते । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति । यत् । । ॥ । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध – मासाः । मासाः । ऋतवः । संवध्सर इति सं – वथ्सरः । ओषधीः । पचन्ति । अथ । कस्मात् । अन्याभ्यः । देवताभ्यः । आग्रयणम् । निरिति । उप्यते । इति । एताः । हि । तत् । देवताः । उदजयन्नित्युत् – अजयन्न् । यत् । ऋतुभ्य इत्यृतु-भ्यः । दद्ध्यात् । आग्रयणम् ( ) । निरुप्येति निः – उप्य । एताः । आहुं तीरित्या – हुतीः । जुहोति । अर्धमासानित्यर्ध – मासान् । एव । मासान् । ऋतून् । संवथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । प्रीणाति । । । । । । । । । । न । देवताभ्यः । समदमिति स – मदम् । दधाति । भद्रात् । नः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

TS 5.7.3.1

TS 5.7.3.1 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

अधायुरित्यघ – युः । अभिदासतीत्यभि – दासति । एतम् । सः । अभानम् । ऋच्छतु ॥ देवासुरा इति देव – असुराः । संयत्ता इति सं – यत्ताः । आसन्न् । ते । असुराः । दिग्भ्य इति दिक्-भ्यः । एति । अबाधन्त । तान् । देवाः । इष्वा । च । वज्रेण । च । अपेति । अनुदन्त । यत् । वज्रिणीः । उपदधातीत्युप-दधाति । इष्वा । च । एव । तत् । वज्रेण । च । यजमानः । भ्रातृव्यान् । अपेति । नुदते । दिक्षु । उपेति । १ (50)

TS 5.7.3.2

दधाति देवपुरा एवैतास्तेनूपानीः पर्यूहते उग्नेविष्णू सजोषसेमा
वर्द्धन्तु वां गिरः ।

बुम्नैर्वाजेभिरा गतं ॥

ब्रह्मवादिनो वदन्ति यन्न देवतायै जुह्नत्यथं किंदेवत्या

वसोर्द्धारेत्यग्नि–र्वसुस्तस्यैषा धारा विष्णु–र्वसुस्तस्यैषा धारा विष्णु–र्वसुस्तस्यैषा धारा प्रान्ति भाग्धेयेनैवैनौ समर्द्धयत्यथो एता– [ ] 10

TS 5.7.3.2 - Padam

दधाति । देवपुरा इति देव – पुराः । एव । एताः । तनूपानीरिति तनू – पानीः । परीति । ऊहते । अग्नाविष्णू इत्यग्ना – विष्णू । सजोषसेति स – जोषसा । इमाः । वर्द्धन्तु । वाम् । गिरः ॥ द्युम्नैः । वाजेभिः । एति । गतम् ॥ ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति । यत् । न । देवतायै । जुह्वति । अथ । किंदेवत्येति एषा । धारा । विष्णुः । वसुः । तस्य । एषा । धारा । आग्नावैष्णव्येत्याग्ना – वैष्णव्या । ऋचा । वसोः । धाराम् । जुहोति । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । एव । एनौ । समिति । अर्द्धयति । अथो इति । एताम् । 10 (50)

TS 5.7.3.3

यद्-वसोर्द्धारां जुहोति यैवास्य शिवा तनूस्तां तेन प्रीणाति यो वै वसोर्द्धारायै-[] 11

TS 5.7.3.3 - Padam

एव । आहु तिमित्या — हु तिम् । आयत नवती मित्यायत न — वती म् ।

करोति । यत्काम् इति यत् — कामः । एनाम् । जुहोति । तत् ।

एव । अवेति । रुन्धे । रुद्रः । वै । एषः । यत् । अग्निः । तस्य ।

एते इति । तनुवौ । घोरा । अन्या । शिवा । अन्या । यत् ।

हातरुद्रीयमिति शत — रुद्रीयम् । जुहोति । या । एव । अस्य । घोरा ।

तनूः । ताम् । तेन । शमयति । यत् । वसोः । धाराम् । जुहोति ।

या । एव । अस्य । शिवा । तनूः । ताम् । तेन । प्रीणाति । यः । वै ।

वसोः । धारायै । 11 (50)

TS 5.7.3.4

प्रतिष्ठां वैद प्रत्येव तिष्ठति यदाज्यमुच्छिष्येत तस्मिन्

ब्रह्मौदनं पचेत् तं ब्राह्मणाश्चत्वारः प्राञ्जीय-रेष वा

ग्राम्नवैश्वानरो यद्ब्राह्मण एषा खलु वा अग्नेः प्रिया

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

TS 5.7.3.4 - Padam

प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । वेद । प्रतीति । एव । तिष्ठति । यत् । ––॥ । । । । आज्यम् । उच्छिष्येतेत्युत् – शिष्येत । तस्मिन्न् ।

ब्रह्मौदनमितिं ब्रह्म – ओदनम् । पचेत् । तम् । ब्राह्मणाः । चत्वारः ।

प्रेति । अञ्जीयुः । एषः । वै । अग्निः । वैश्वानरः । यत् । ब्राह्मणः ।

एषा । खलुं । वै । अग्नेः । प्रिया । तनूः । यत् । वैश्वानरः ।

प्रियायाम् । एव । एनाम् । तनुवाम् । प्रतीति । स्थापयति । चतस्रः ।

अग्निम् । दुहे ॥ 12 (46)

(उपै – तां – धारायै – षट्चत्वारिज्ञच्च) (A3)

TS 5.7.4.1

चित्तिं जुहोमि मनसा घृतेनेत्याहादाभ्या वै नामैषाऽऽहुतिर्वैश्वकर्मणी । । । । । । । । नैनं चिक्यानं भ्रातृव्यो दभ्नोत्यथो देवता एवाव रुन्धे

उग्ने तमद्येति पङ्क्त्या जुहोति पङ्क्त्या ऽऽहुत्या यज्ञमुखमा रभते

— । । । ।

सप्त ते अग्ने समिधः सप्त जिह्वा इत्याह होत्रा एवाव रुन्धे
— ॥ — ।

ऽग्निर्देवेभ्योऽपाक्रामद्-भागधेय-[] 13

TS 5.7.4.1 - Padam

चितिम् । जुहोमि । मनसा । घृतेन । इति । आह । अदाभ्या । वै ।

नाम । एषा । आहुतिरित्या–हुतिः । वैश्वकर्मणीति वैश्व – कर्मणी ।

न । एनम् । चिक्यानम् । भ्रातृत्यः । दभ्नोति । अथो इति । देवताः ।

एव । अवेति । रुन्थे । अग्ने । तम् । अद्य । इति । पुङ्क्त्या ।

जुहोति । पुङ्क्त्या । आहुत्येत्या – हुत्या । यज्ञमुखमिति

यज्ञ – मुखम् । एति । रभते । सप्त । ते । अग्ने । समिध् इति

सं – इधः । सप्त । जिह्वाः । इति । आहु । होन्नाः । एव । अवेति ।

रुन्थे । अग्निः । देवेभ्यः । अपेति । अक्रामत् ।

भागधेयमिति भाग – धेयम् । 13 (50)

TS 5.7.4.2

-मिच्छमान-स्तस्मा एतद्-भागधेयं प्रायच्छन्नेतद्-वा
अग्ने-रिग्नहोन्न-मेतर्हि खलु वा एष जातो यर्हि सर्वश्चितो
जातायैवास्मा अन्नमपि दधाति स एनं प्रीतः प्रीणाति वसीयान्
भवति ब्रह्मवादिनो वदन्ति यदेष गार्हपत्यश्चीयते ऽथ
ववास्याऽऽहवनीय इत्यसावादित्य इति ब्रूयादेतस्मिन्.
हि सर्विभ्यो देवताभ्यो जुह्नति - [] 14

TS 5.7.4.2 - Padam

इच्छमानः । तस्मै । एतत् । भागधेयमिति भाग — धेयम् । प्रेति ।
अयच्छन्न् । एतत् । वै । अग्नेः । अग्निहोन्नमित्यग्नि — होन्नम् ।
एतर्.हि । खलु । वै । एषः । जातः । यर्.हि । सर्वः । चितः ।
जाताय । एव । अस्मै । अन्नम् । अपीति । द्धाति । सः । एनम् ।
प्रीतः । प्रीणाति । वसीयान् । भवति । ब्रह्मवादिन् इति

ब्रह्म-वादिनः । वदन्ति । यत् । एषः । गार्.हपत्य इति गार्.ह-पत्यः ।
चीयते । अथ । क्व । अस्य । आहवनीय इत्या — हवनीयः । इति ।

असौ । आदित्यः । इति । ब्रूयात् । एतस्मिन्न् । हि । सर्वाभ्यः । — ॥ ॥ । देवताभ्यः । जुह्वति । 14 (50)

TS 5.7.4.3

य एवं विद्वानिग्नं चिनुते साक्षादेव देवता ऋद्ध्नोत्यग्ने
यशस्विन् यशसे—ममर्पयेन्द्रावती—मपचिती मिहाऽऽवह ।
अयं मूर्द्धा परमेष्ठी सुवर्चाः समानाना—मृत्तमश्लोको अस्तु ॥
भद्रं पश्यन्त उप सेदु—रग्ने तपो दीक्षामृषयः सुवर्विदः ।
ततः क्षत्रं बलमोजश्च जातं तदस्मै देवा अभि सं नमन्तु ॥
धाता विधाता परमो— [ ] 15

TS 5.7.4.3 - Padam

यः । एवम् । विद्वान् । अग्निम् । चिनुते । साक्षादिति स – अक्षात् ।
एव । देवताः । ऋद्ध्नोति । अग्ने । यशस्विन्न् । यशसा । इमम् ।
अर्पय । इन्द्रावतीमितीन्द्र – वतीम् । अपचितीमित्यप – चितीम् ।
इह । एति । वह ॥ अयम् । मूर्द्धा । परमेष्ठी । सुवर्चा इति
सु – वर्चाः । समानानाम् । उत्तमश्लोक इत्युत्तम – श्लोकः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

अस्तु ॥ भद्रम् । पश्यन्तः । उपेति । सेदुः । अग्रे । तपः । दीक्षाम् । ऋषयः । सुवर्विद इति सुवः – विदः ॥ ततः । क्षत्रम् । बलम् । ओजः । च । जातम् । तत् । अस्मै । देवाः । अभि । समिति । नमन्तु ॥ धाता । विधातेति वि – धाता । परमा । 15 (50)

TS 5.7.4.4

-त सन्द्रक् प्रजापतिः परमेष्ठी विराजा ।

स्तोमाः छन्दा एंसि निविदों म आहु रेतस्मै राष्ट्रमभि सं नमाम ॥ अभ्यावर्तद्ध्वमुप मेत साकमय ए शास्ताऽधिपतिर्वो अस्तु । अस्य विज्ञानमनु संज् रभद्ध्वमिमं पश्चादन् जीवाथ सर्वे ॥ राष्ट्रभृतं एता उपं दधात्येषा वा अग्नेश्चिती राष्ट्रभृत् तयैवास्मिन् राष्ट्रं । ॥ । दधाति () राष्ट्रमेव भवति नास्माद् राष्ट्रं भ्रं ्शते ॥ 16

TS 5.7.4.4 - Padam

उत । सन्दृगिति सं – दृक् । प्रजापितिरिति प्रजा – पितः । परमेष्ठी । । । । । विराजेति वि – राजा ॥ स्तोमाः । छन्दा ्सि । निविद इति नि – विदः । मे । आहुः । एतस्मै । राष्ट्रम् । अभि । समिति ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

नमाम ॥ अभ्यावर्तद्ध्वमित्यभि – आवर्तद्ध्वम् । उपेति । मा । एति । इत । साकम् । अयम् । शास्ता । अधिपतिरित्यधि – पतिः । वः । अस्तु ॥ अस्य । विज्ञानमिति वि – ज्ञानम् । अनु । समिति । रभद्ध्वम् । इमम् । पश्चात् । अन्विति । जीवाथ । सर्वे ॥ राष्ट्रभृत इति राष्ट्र – भृतः । एताः । उपेति । दधाति । एषा । वै । अग्नेः । चितिः । राष्ट्रभृदिति राष्ट्र – भृत् । तया । एव । अस्मिन्न् । राष्ट्रम् । दधाति () । राष्ट्रम् । एव । भवति । न । अस्मात् । राष्ट्रम् । भ्र ⊍्ञाते ॥ 16 (57) (भागधेयं - जुह्वति - परमा - राष्ट्रं दधाति - सप्त च) (८४) TS 5.7.5.1 यथा वै पुत्रो जातो म्रियत एवं ँवा एष म्रियते यस्याग्निरुख्य उद्वायति यन्निर्मन्थ्यं कुर्याद्-विच्छिन्द्याद्-भ्रातृव्यमस्मै जनयेथ् स एव पुनः परीद्ध्यः स्वादेवैनं योनेर्जनयति नास्मै भ्रातृव्यं जनयति

वासः कृष्णा धेनुर्दक्षिणा तमसै – [ ] 17

तमो वा एतं गृह्णाति यस्याग्निरुख्य उद्वायति मृत्युस्तमः कृष्णं

TS 5.7.5.1 - Padam

यथा । वै । पुत्रः । जातः । म्रियते । एवम् । वै । एषः । म्रियते । यस्य । अग्निः । उख्यः । उद्घयतीयुत् – वायति । यत् । निर्मन्थ्यमिति निः – मन्थ्यम् । कुर्यात् । वीति । छिन्द्यात् । भातृव्यम् । अस्मै । जनयेत् । सः । एव । पुनः । परीद्ध्य इति । परि-इद्ध्यः । स्वात् । एव । एनम् । योनेः । जनयति । न । अस्मै । भातृव्यम् । जनयति । तमः । वै । एतम् । गृह्णाति । यस्य । अग्निः । भातृव्यम् । जनयति । तमः । वै । एतम् । गृह्णाति । यस्य । अग्निः । उख्यः । उद्घायतीत्युत् – वायति । मृत्युः । तमः । कृष्णम् । वासः । कृष्णा । धेनुः । दक्षिणा । तमसा । 17 (50)

TS 5.7.5.2

-व तमो मृत्युमप हते हिरण्यं ददाति ज्योतिर्वे हिरण्यं ज्योतिषैव
तमो ऽप हते ऽथो तेजो वै हिरण्यं तेज एवाऽऽत्मन् धत्ते सुवर्न
धर्मः स्वाहा सुवर्नाऽर्कः स्वाहा सुवर्न शुक्रः स्वाहा सुवर्न ज्योतिः
स्वाहा सुवर्न सूर्यः स्वाहा ऽर्को वा एष यदग्निरसावादित्यो-[] 18

TS 5.7.5.2 - Padam

TS 5.7.5.3 - Padam

अश्वमेध इत्येश्व – मेधः । यत् । एताः । आहुतीरित्या – हुतीः । जुहोति । अर्काश्वमेधयोरित्यर्क – अश्वमेधयोः । एव । ज्योती एषि । सिमिति । द्धाति । एषः । ह । तु । वै । अर्काश्वमेधीत्यर्क – अश्वमेधी । यस्य । एतत् । अग्नौ । क्रियते । आपः । वै । इदम् । अग्रै । सिलिलम् । आसीत् । सः । एताम् । प्रजापितिरिते प्रजा – पितः । प्रथमाम् । चितिम् । अपञ्यत् । ताम् । उपेति । अधत्त । तत् । इयम् । अभवत् । तम् । विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । अब्रवीत् । उपेति । त्वा । एति । अयानि । इति । न । इह । लोकः । अस्ति । इति । 19 (50)

TS 5.7.5.4

TS 5.7.5.4 - Padam

अब्रवीत् । सः । एताम् । द्वितीयाम् । चितिम् । अपञ्यत् । ताम् । उपेति । अधत्त । तत् । अन्तरिक्षम् । अभवत् । सः । यज्ञः । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । अब्रवीत् । उपेति । त्वा । एति । अयानि । इति । न । इह । लोकः । अस्ति । इति । अब्रवीत् । सः । विश्वकर्माणमिति विश्व-कर्माणम् । अब्रवीत् । उपेति । त्वा । एति । अयानि । इति । केन । मा । उपैष्यसीत्युप – ऐष्यसि । इति । अव्रवीत् । तम् । दिञ्याभिः । इति । अब्रवीत् । तम् । दिञ्याभिः । उपैदित्युप – ऐत् । ताः । उपेति । अधत्त । ताः । दिशः । 20 (50)

TS 5.7.5.5

TS 5.7.5.5 - Padam

अभवत् । सः । परमेष्ठी । प्रजापितिमिति प्रजा-पितम् । अब्रवीत् । उपेति । त्वा । एति । अयानि । इति । न । इह । लोकः । अस्ति । इति । अब्रवीत् । सः । विश्वकर्माणमिति विश्व – कर्माणम् । च । यज्ञम् । च । अब्रवीत् । उपेति । वाम् । एति । अयानि । इति । न । इह । लोकः । अस्ति । इति । अब्रूताम् । सः । एताम् । तृतीयाम् । च । वितिम् । अपञ्यत् । ताम् । उपेति । अध्त । तत् । असौ । अभवत् । सः । आदित्यः । प्रजापितिमिति प्रजा-पितम् । अब्रवीत् । उपेति । त्वा । 21 (50)

TS 5.7.5.6

TS 5.7.5.6 - Padam

एति । अयानि । इति । न । इह । लोकः । अस्ति । इति । अब्रवीत् । सः । विश्वकर्माणमिति विश्व – कर्माणम् । च । यज्ञम् । च । अब्रवीत् । उपेति । वाम् । एति । अयानि । इति । न । इह । लोकः । अस्ति । इति । अब्रूताम् । सः । परमेष्ठिनम् । अब्रवीत् । उपेति । त्वा । एति । अयानि । इति । केन । मा । उपैष्यसीत्युप – ऐष्यसि । इति । लोकंपृणयेति लोकं – पृणया । इति । अब्रवीत् । तम् । लोकंपृणयेति लोकं – पृणया । उपैदित्युप – ऐत् । तस्मात् । अयातयाम्नीत्ययात – याम्नी । लोकंपृणेति लोकं – पृणा । अयातयामेत्ययात – यामा । हि । असौ । 22 (50)

TS 5.7.5.7

नादित्य-स्तानृषयो ऽब्रुवन्नुप व आऽयामेति केन न उपैष्यथेति
नादित्य-स्तानृषयो ऽब्रुवन्नुप व आऽयामेति केन न उपैष्यथेति
। । । ।
भूम्नेत्यब्रुवन् तान् द्वाभ्यां चितीभ्यामुपायन्थ् स पञ्चितीकः
। । । ।
समपद्यत् य एवं विद्वानग्निं चिनुते भूयानेव भवत्यभीमान्

लोकाञ्जयति विदुरेनं देवा अथो एतासामेव देवताना थ् । सायुज्यं गच्छति ॥ 23

TS 5.7.5.7 - Padam

आदित्यः । तान् । ऋषयः । अब्रुवन्न् । उपेति । वः । एति । अयाम । इति । केन । नः । उपैष्यथेत्युप – ऐष्यथ । इति । भूम्ना । इति । अब्रुवन्न् । तान् । द्वाभ्याम् । चितीभ्यामिति चिति – भ्याम् । उपायन्नित्युप – आयन्न् । सः । पञ्चिचतीक इति पञ्च–चितीकः । समिति । अपद्यत । यः । एवम् । विद्वान् । अग्निम् । चिनुते । भूयान् । एव । भवति । अभीति । इमान् । लोकान् । जयति । विदुः । एनम् । देवाः । अथो इति । एतासाम् । एव । देवतानाम् । सायुज्यम् । गच्छति ॥ 23 (45) (तमसा – ऽऽदित्यो – ऽस्तीति – दिश – आदित्यः प्रजापतिमब्रवीदुप त्वा – ऽसौ – पञ्चचत्वारिञ्ञच्च) (A5)

TS 5.7.6.1

वयो वा अग्निर्यदग्निचित् पक्षिणो ऽञ्जीयात् तमेवाग्निमद्यादा—

तिमार्च्छेथ् संवथ्सरं वृतं चरेथ् संवथ्सर्ण् हि वृतं नाति पञ्जर्वा

एष यदग्निर्. हिनस्ति खलु वै तं पञ्जर्य एनं पुरस्तात्

प्रत्यञ्चमुपचरति तस्मात् पश्चात् प्राङुपचर्य आत्मनो ऽहिण्सायै

तेजो ऽसि तेजो मे यच्छ पृथिवीं यच्छ –[] 24

TS 5.7.6.1 - Padam

वयः । वै । अग्निः । यत् । अग्निचिदित्यग्नि – चित् । पक्षिणः । अञ्जीयात् । तम् । एव । अग्निम् । अद्यात् । आर्तिम् । एति । ऋच्छेत् । साँवथ्सरमिति सां – वथ्सरम् । वृतम् । चरेत् । साँवथ्सरमिति सां – वथ्सरम् । हि । वृतम् । न । अतीति । पशुः । वै । एषः । यत् । अग्निः । हिनस्ति । खलुं । वै । तम् । पशुः । यः । एनम् । पुरस्तात् । प्रत्यञ्चम् । उपचरतीत्युप – चरति । तस्मात् । पश्चात् । प्राङ् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

TS 5.7.6.2

पृथिव्यै मा पाहि ज्योतिरसि ज्योतिर्मे यच्छान्तरिक्षं यच्छान्तरिक्षान्मा पाहि सुवरसि सुवर्मे यच्छ दिवं यच्छ दिवो मा पाहीत्याहैताभिर्वा मा पाहि सुवरसि सुवर्मे यच्छ दिवं यच्छ दिवो मा पाहीत्याहैताभिर्वा में लोका विधृता यदेता उपद्यात्येषां लोकानां विधृत्ये स्वयमातृण्णा उपधाय हिरण्येष्टका उपद्यातीमे वै लोकाः स्वयमातृण्णा ज्योतिर्हरण्यं यथ् स्वयमातृण्णा उपधाय - [ ] 25

TS 5.7.6.2 - Padam

पृथिव्यै । मा । पाहि । ज्योतिः । असि । ज्योतिः । मे । यच्छ । अन्तरिक्षम् । यच्छ । अन्तरिक्षात् । मा । पाहि । सुवः । असि । न । सुवः । मे । यच्छ । दिवम् । यच्छ । दिवः । मा । पाहि । इति । आह । एताभिः । वै । इमे । लोकाः । विधृता इति वि – धृताः । यत् । एताः । उपदधातीत्युप – दधाति । एषाम् । लोकानाम् । विधृत्या इति वि – धृत्यै । स्वयमातृण्णा इति स्वयं – आतृण्णाः । विधृत्या इति वि – धृत्यै । स्वयमातृण्णा इति स्वयं – आतृण्णाः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

उपधायेत्युप – धाय । हिरण्येष्टका इति हिरण्य – इष्टकाः । उपेति । द्धाति । इमे । वै । लोकाः । स्वयमातृण्णा इति स्वयं–आतृण्णाः । ज्योतिः । हिरण्यम् । यत् । स्वयमातृण्णा इति स्वयं – आतृण्णाः । ज्योतिः । हिरण्यम् । यत् । स्वयमातृण्णा इति स्वयं – आतृण्णाः । उपधायेत्युप – धाय । 25 (50)

TS 5.7.6.3

हिरण्येष्टका उपद्धाती-मानेवैताभि-र्लोका-ञ्ज्योतिष्मतः कुरुते ऽथो

एताभिरेवास्मा इमे लोकाः प्र भान्ति यास्ते अग्ने सूर्ये रुच उद्यतो

दिव-मातन्वन्ति रिश्मिभिः।

ताभिः सर्वाभी रुचे जनाय न स्कृधि॥

या वो देवाः सूर्ये रुचो गोष्वश्चेषु या रुचः।

इन्द्राग्नी ताभिः सर्वाभी रुचं नो धत्त बृहस्पते॥

रचन्नो धेहि-[] 26

TS 5.7.6.3 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

अथो इति । एताभिः । एव । अस्मै । इमे । लोकाः । प्रेति ।

भान्ति । याः । ते । अग्ने । सूर्ये । रुचः । उद्यत इत्युत् – यतः ।

दिवम् । आतन्वन्तीत्या – तन्वन्ति । रिश्मिभिरिति रिश्मि – भिः ॥

ताभिः । सर्वाभिः । रुचे । जनाय । नः । कृधि ॥ याः । वः ।

देवाः । सूर्ये । रुचः । गोषु । अश्वेषु । याः । रुचः ॥ इन्द्राग्नी

इतीन्द्र – अग्नी । ताभिः । सर्वाभिः । रुचम् । नः । धत्त । बृहस्पते ॥

हतीन्द्र – अग्नी । ताभिः । सर्वाभिः । रुचम् । नः । धत्त । बृहस्पते ॥

हचम् । नः । धेहि । 26 (50)

TS 5.7.6.4

ब्राह्मणेषु रुच्ं राजसु न स्कृधि।
रुचं विश्येषु शूद्रेषु मिये धेहि रुचा रुचं॥
हेथा वा अग्निं चिक्यानस्य यश इन्द्रियं गच्छत्यग्निं
वा चितमीजानं वा यदेता आहुतीर्जुहोत्यात्मन्नेव यश इन्द्रियं धत्त
ईश्वरो वा एष आर्तिमार्तीर्यो ऽग्निं चिन्व-न्निधक्रामित तत्त्वा यामि
ब्रह्मणा वन्दमान इति वारुण्य-र्चा-[] 27

TS 5.7.6.4 - Padam

ब्राह्मणेषु । रुचम् । राजस्विति राज – सु । नः । कृधि ॥ रुचम् । विश्येषु । शूद्रेषु । मिये । धेहि । रुचा । रुचम् ॥ द्वेधा । वै । अग्निम् । चिक्यानस्य । यशः । इन्द्रियम् । गच्छति । अग्निम् । वा । चितम् । ईजानम् । वा । यत् । एताः । आहुतीरित्या – हुतीः । जुहोति । आत्मञ् । एव । यशः । इन्द्रियम् । धत्ते । ईश्वरः । वै । एषः । आर्तिम् । आर्तीरित्या – अर्तीः । यः । अग्निम् । चिन्वञ् । एषः । आर्तिम् । आर्तीरित्या – अर्तीः । यः । अग्निम् । चिन्वञ् । अधिक्रामतीत्यिधि – क्रामित । तत् । त्वा । यामि । ब्रह्मणा । वन्दमानः । इति । वारुण्या । ऋचा । 27 (50)

TS 5.7.6.5

जुहुयाच्छान्ति—रेवैषा उग्नेर्गुप्ति—रात्मनो हविष्कृतो वा एष यो उग्नें चिनुते यथा वै हविः स्कन्दत्येवं वा एष स्कन्दित यो उग्नें चित्वा स्त्रिय—मुपैति मैत्रावरुण्या उऽिमक्षया यजेत मैत्रावरुणता— मेवोपैत्यात्मनो उस्कन्दाय यो वा अग्निमृतुस्थां वेदर्तुर् ऋतुरस्मै कल्पमान एति प्रत्येव तिष्ठति संवध्सरो वा अग्निर्.— [] 28

TS 5.7.6.5 - Padam

जुहुयात् । ञान्तिः । एव । एषा । अग्नेः । गुप्तिः । आत्मनः । हविष्कृत इति हविः – कृतः । वै । एषः । यः । अग्निम् । चिनुते । यथा । वै । हविः । स्कन्दिति । एवम् । वै । एषः । स्कन्दिति । यः । अग्निम् । चित्वा । स्त्रियम् । उपैतीत्युप – एति । मैत्रावरुण्येति मैत्रा – वरुण्या । आमिक्षया । यजेत । मैत्रावरुणतामिति मैत्रा – वरुणताम् । एव । उपेति । एति । आत्मनः । अस्कन्दाय । यः । वै । अग्निम् । ऋतुस्थामित्यृतु – स्थाम् । वेदं । ऋतुर्.ऋतुरित्यृतुः – ऋतुः । अस्मै । कल्पमानः । एति । प्रतीति । एव । तिष्ठति । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । वै । अग्निः । 28 (50) **TS 5.7.6.6** न्नः ऋतुस्थास्तस्य वसन्तः शिरो ग्रीष्मो दक्षिणः पक्षो वर्.षाः पुच्छ ् शरदुत्तरः पक्षो हेमन्तो मद्ध्यं पूर्वपक्षा-श्चितयोऽपरपक्षाः पुरीष-महोरात्राणीष्टका एष वा अग्निर्. ऋतुस्था य एवं वैदर्तुर्.ऋतु-रस्मै कल्पमान एति प्रत्येव तिष्ठति प्रजापतिर्वा

एतं ज्यैष्ठ्यकामो न्यधत्त ततो वै स ज्यैष्ठ्यमगच्छद् – य एवं विद्वान्गिं चिनुते () ज्यैष्ठ्यमेव गच्छति ॥ 29

TS 5.7.6.6 - Padam

ऋतुस्था इत्यृतु – स्थाः । तस्य । वसन्तः । शिरः । ग्रीष्मः । पक्षः । हेमन्तः । मद्ध्यम् । पूर्वपक्षा इति पूर्व – पक्षाः । चितयः । अपरपक्षा इत्यंपर – पक्षाः । पुरीषम् । अहोरात्राणीत्यंहः-रात्राणि । इष्टकाः । एषः । वै । अग्निः । ऋतुस्था इत्यृतु – स्थाः । यः । एवम् । वेदं । ऋतुर्.ऋतुरित्यृतुः – ऋतुः । अस्मै । कर्ल्पमानः । एति । प्रतीति । एव । तिष्ठति । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै । एतम् । ज्यैष्ठ्यकाम इति ज्यैष्ठ्य – कामः । नीति । अधत्त । ततः । वै। सः। ज्यैष्ठ्यम्। अगच्छत्। यः। एवम्। विद्वान्। अग्निम्। चिनुते ()। ज्यैष्ठ्यम्। एव। गच्छति॥ 29 (53)

(पृथिवीं यच्छ – यथ् स्वयमातृण्णा उपधाय – धेह्यु – चा – - – – – – – – – – ऽग्नि – श्चिनुते – त्रीणि च) (A6)

TS 5.7.7.1

यदाकूताथ् समसुस्रोद्धृदो वा मनसो वा संभृतं चक्षुषो वा।
तमनु प्रेहि सुकृतस्य लोकं यत्रर्षयः प्रथमजा ये पुराणाः॥
एतण् सधस्थ परि ते ददामि य—मावहाच्छेवधिं जातवेदाः।
अन्वागन्ता यज्ञपतिर्वो अत्र तण्र सम जानीत परमे व्योमन् ॥
जानीतादेनं परमे व्योमन् देवाः सधस्था विद रूपमस्य।
यदागच्छात्— [] 30

TS 5.7.7.1 - Padam

यत्। आकृतादित्या – कृतात्। समसुस्रोदिति सं – असुस्रोत्।

हदः। वा। मनसः। वा। संभृतमिति सं – भृतम्। चक्षुषः।

वा॥ तम्। अनु। प्रेति। इहि। सुकृतस्येति सु – कृतस्य।

लोकम्। यत्र। ऋषयः। प्रथमजा इति प्रथम–जाः। ये। पुराणाः॥

एतम्। सधस्थेति सध – स्थ। परीति। ते। ददामि। यम्।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

आवहादित्या – वहात् । श्रेवधिमिति शेव – धिम् । जातवेदा इति
जात – वेदाः ॥ अन्वागन्तेत्यनु – आगन्ता । यज्ञपितिरिति यज्ञ – पितः ।
वः । अत्र । तम् । स्म । जानीत । परमे । व्योमित्रिति वि – ओमन्न् ॥
जानीतात् । एनम् । परमे । व्योमित्रिति वि – ओमन्न् । देवाः ।
सधस्था इति सध – स्थाः । विद । रूपम् । अस्य ॥ यत् ।
आगच्छादित्या – गच्छात् । 30 (50)

TS 5.7.7.2

पथिभिर्देवयानैरिष्टापूर्ते कृणुतादाविरस्मै ॥

सं प्र च्यवद्ध्वमनु सं प्र याताग्ने पथो देवयानान् कृणुद्ध्वं ।

अस्मिन्थ् स्थस्थे अद्ध्युत्तरस्मिन् विश्वे देवा यजमानश्च सीदत ॥

प्रस्तरेण परिधिना स्रुचा वेद्या च बर्.हिषा ।

ऋचेमं यज्ञं नो वह सुवर्देवेषु गन्तवे ॥

यदिष्टं यत् परादानं यद्-दत्तं या च दक्षिणा ।

त - [] 31

TS 5.7.7.2 - Padam

पथिभिरितं पथि - भिः । देवयानैरितं देव - यानैः । इष्टापूर्ते इतीष्टा-पूर्ते । कृणुतात् । आविः । अस्मै ॥ सम् । प्रेति । च्यवद्ध्वम् । अन्विति । सम् । प्रेति । यात । अग्ने । पथः । देवयानानिति देव – यानान् । कृणुद्ध्वम् ॥ अस्मिन्न् । सधस्थ इति सध – स्थे । अधीति । उत्तरस्मिन्नित्युत् – तरस्मिन्न् । विश्वे। देवाः। यजमानः। च। सीदत ॥ प्रस्तरेणेति प्र – स्तरेण। । ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ । परिधिनेति परि – धिना । स्रुचा । वेद्या । च । बर्.हिषा ॥ ऋचा । इमम्। यज्ञम्। नः। वह। सुवः। देवेषु। गन्तवे॥ यत्। इष्टम्। यत् । परादानमिति परा – दानम् । यत् । दत्तम् । या । च । दक्षिणा ॥ तत् । 31 (50)

TS 5.7.7.3

येनाग्ने दक्षिणा युक्ता यज्ञं वहन्त्यृत्विजः।
तेनेमं यज्ञं नो वह सुवर्देवेषु गन्तवे॥
येनाग्ने सुकृतः पथा मधोर्द्धारा व्यान्शुः।
तेनेमं यज्ञं नो वह सुवर्देवेषु गन्तवे ()॥
तेनेमं यज्ञं नो वह सुवर्देवेषु गन्तवे ()॥
यत्र धारा अनपेता मधोर्घृतस्य च याः।
तदिग्नवैश्वकर्मणः सुवर्देवेषु नो दधत्॥ 32

TS 5.7.7.3 - Padam

अग्निः । वैश्वकर्मण इति वैश्व – कर्मणः । सुवः । देवेषु । नः । दधत् ॥ येन । सहस्रम् । वहिस । येन । अग्ने । वह । सर्ववेदसमिति सर्व – वेदसम् ॥ तेन । इमम् । यज्ञम् । नः । वह । सुवः । देवेषु । गन्तवे ॥ येन । अग्ने । दक्षिणाः । युक्ताः । यज्ञम् । वहिन्ति । ऋत्विजः ॥ तेन । इमम् । यज्ञम् । नः । वह । सुवः । देवेषु । गन्तवे ॥ येन । अग्ने । सुकृत इति सु – कृतः । पथा । देवेषु । गन्तवे ॥ येन । अग्ने । सुकृत इति सु – कृतः । पथा । मधोः । धाराः । व्यानशुरिति वि – आनशुः ॥ तेन । इमम् । यज्ञम् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

दधत् ॥ **32 (64)** —— /

(आगच्छात् – तद् – व्यानशु स्तेनेमं ँयज्ञं नो – । वह सुवर्देवेषु गन्तवे – चतुर्दश च) (A7)

TS 5.7.8.1

या-स्ते अग्ने समिधो यानि धाम या जिह्वा जातवेदो यो अर्चिः।
ये ते अग्ने मेडयो य इन्दवस्तेभिरात्मानं चिनुहि प्रजानन्न् ॥

उथ्सन्नयज्ञो वा एष यदग्निः किं वाऽहैतस्य क्रियते

किं वा न यद्-वा अद्ध्वर्य-रग्नेश्चिन्वन्न-न्तरेत्यात्मनो वै

तदन्त-रेति यास्ते अग्ने समिधो यानि-[] 33

TS 5.7.8.1 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
मेडयः । ये । इन्दंवः । तेभिः । आत्मानम् । चिनुहि । प्रजानन्निति
प्र – जानन्न् ॥ उथ्सन्नयज्ञ इत्युथ्सन्न – यज्ञः । वै । एषः । यत् ।
अग्निः । किम् । वा । अह । एतस्य । क्रियते । किम् । वा । न ।
यत् । वै । अद्ध्वर्युः । अग्नेः । चिन्वन्न् । अन्तरेतीत्यन्तः – एति ।
आत्मनः । वै । तत् । अन्तः । एति । याः । ते । अग्ने ।
समिध इति सं – इधः । यानि । 33 (50)
TS 5.7.8.2
धामेत्याहैषा वा अग्नेः स्वयञ्चितरग्निरेव तदग्निं
चिनोति नाद्ध्वर्युरात्मनो उन्त-रेति चतस्र आशाः
प्रचरन्त्वग्नय इमं नो यज्ञं नयतु प्रजानन्न्।
घृतं पिन्वन्नजर्ण् सुवीरं ब्रह्मं समिद्-भवत्याहुतीनां ॥
सुवर्गाय वा एष लोकायोप धीयते यत् कूर्मश्चतस्र आज्ञाः
प्र चरन्त्वग्नय इत्याह-[] 34
```

TS 5.7.8.2 - Padam

धाम । इति । आह । एषा । वै । अग्नेः । स्वयञ्चितिरिति
स्वयं – चितिः । अग्निः । एव । तत् । अग्निम् । चिनोति । न ।
अद्ध्वर्युः । आत्मनः । अन्तः । एति । चतस्रः । आशाः । प्रेति ।
चरन्तु । अग्नयः । इमम् । नः । यज्ञम् । नयतु । प्रजानित्रिति
प्र – जानन्न् ॥ घृतम् । पिन्वन्न् । अजरम् । सुवीरमिति सु–वीरम् ।
ब्रह्म । समिदिति सं – इत् । भवति । आहुतीनामित्या – हुतीनाम् ॥
स्वर्गायेति सुवः – गाय । वै । एषः । लोकाय । उपेति । धीयते ।
यत् । कूर्मः । चतस्रः । आशाः । प्रेति । चरन्तु । अग्नयः ।
इति । आह । 34 (50)

TS 5.7.8.3

पशवः छन्दा एसि रूप ए सर्वान् वर्णानिष्टकानां () कुर्याद् रूपेणैव

प्रजां पशून् छन्दा ७ स्यवं रुन्धे ऽथो प्रजाभ्य एवैनं पशुभ्यः

ग्रजां पशून् छन्दा ७ स्यवं रुन्धे ऽथो प्रजाभ्य एवैनं पशुभ्यः

हन्दोभ्यो ऽवरुद्ध्य चिनुते ॥ 35

TS 5.7.8.3 - Padam

विशः । एव । एतेन । प्रेति । जानाति । इमम् । नः । यज्ञम् । नयतु । प्रजानन्नितिं प्र – जानन्न् । इति । आह । सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्य । अभिनीत्या इत्यभि–नीत्यै । ब्रह्म । समिदिति सं – इत् । भवति । आहुतीनामित्या – हुतीनाम् । इति । आह । ब्रह्मणा । वै । देवाः । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् । आयन्न् । यत् । ब्रह्मण्वत्येति ब्रह्मण् – वत्या । उपद्धातीत्युप – द्धाति । ब्रह्मणा । एव । तत् । यजमानः । सुवर्गमितिं सुवः – गम् । लोकम् । एति । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै । एषः । यत् । अग्निः । तस्यं । प्रजा इति प्र – जाः । पश्चवः । छन्दा ्सि । रूपम् । सर्वान् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

वर्णान् । इष्टकानाम् () । कुर्यात् । रूपेणं । एव । प्रजामिति प्र – जाम् । पशून् । छन्दा ्सि । अवेति । रुन्धे । अथो इति । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । एव । एनम् । पशुभ्य इति पशु-भ्यः । छन्दोभ्य इति छन्दः – भ्यः । अवरुद्ध्येत्यव – रुद्ध्य । चिनुते ॥ 35 (66) (यान्य – ग्नय इत्याहे – ष्टकाना एं – षोडश च) (४८) TS 5.7.9.1 मिय गृह्णाम्यग्रे अग्नि एं राय स्पोषाय सुप्रजास्त्वाय सुवीर्याय । मिय प्रजां मिय वर्चो दधाम्यरिष्टाः स्याम तनुवा सुवीराः ॥ यो नो अग्निः पितरो हथ्स्वन्त-रमर्त्यो मर्त्या अविवेश । तमात्मन् परि गृह्णीमहे वयं मा सो अस्मा 🗸 अवहाय परा गात् ॥ यदद्ध्वर्यु-रात्मन्नग्निम-गृहीत्वाऽग्निं चिनुयाद्-॥ यो ऽस्य स्वो ऽग्नि–स्तमपि – [ ] **36**

TS 5.7.9.1 - Padam

मयि । गृह्णामि । अग्रे । अग्निम् । ग्यः । पोषाय । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः – त्वाय । सुवीर्यायेति सु – वीर्याय ॥ मयि । प्रजामिति प्र – जाम् । मयि । वर्चः । दुधामि । अरिष्टाः । स्याम् । तनुवा । सुवीग् इति सु – वीग्रः ॥ यः । नः । अग्निः । पितरः । हृध्स्विति हत् – सु । अन्तः । अमर्त्यः । मर्त्यान् । आविवेशेत्या – विवेश ॥ तम् । आत्मन्न् । परीति । गृह्णीमहे । वयम् । मा । सः । अस्मान् । अवहायेत्यव – हाय । परेति । गात् ॥ यत् । अद्ध्वर्युः । आत्मन्न् । अग्निम् । अगृहीत्वा । अग्निम् । चिनुयात् । यः । अस्य । स्वः । अग्निः । तम् । अपीति । उ६ (50)

TS 5.7.9.2

यजमानाय चिनुयादिग्नं खलु वै पश्चोऽनूप तिष्ठन्ते ऽपक्रामुका अस्मात् पश्चः स्युर्मिय गृह्णाम्यग्रे अग्नि-मित्याहाऽऽत्मन्नेव स्वम्गिनं दाधार नास्मात् पश्चो ऽप क्रामन्ति ब्रह्मवादिनो वदन्ति

यन्मृच्चाऽऽप-श्चाग्ने-रनाद्य-मथ कस्मान्मृदा चाद्धि-श्चाग्नि-श्चीयत इति यदद्धिः संँयौ – [ ] 37

TS 5.7.9.2 - Padam

यजमानाय । चिनुयात् । अग्निम् । खलु । वै । प्रावः । अनु । उपेति । तिष्ठन्ते । अपक्रामुका इत्यप – क्रामुकाः । अस्मात् । प्रावः । स्युः । मिय । गृह्णामि । अग्रे । अग्निम् । इति । आह । आत्मन्न् । एव । स्वम् । अग्निम् । दाधार । न । अस्मात् । प्रावः । अपेति । क्रामन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदन्ति । यत् । मृत् । च । आपः । च । अग्नेः । अनाद्यम् । अथ । कस्मात् । मृदा । च । अद्धिरित्यत् – भिः । सँयौतीति सं – यौति । 37 (50)

TS 5.7.9.3

-त्यापो वै सर्वा देवता देवताभिरेवैन ् स् स् मृजिति यन्मृदा चिनोतीयं वा अग्निवैश्वानरोऽग्निनैव तद्गिं चिनोति ब्रह्मवादिनो वदन्ति यन्मृदा चाद्भि-श्वाग्नि-श्वीयते ऽथ

TS 5.7.9.3 - Padam

आपः । वै । सर्वाः । देवताः । देवताभिः । एव । एनम् । समिति ।

सृजिति । यत् । मृदा । चिनोति । इयम् । वै । अग्निः । वैश्वानरः ।

अग्निना । एव । तत् । अग्निम् । चिनोति । ब्रह्मवादिन इति

ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति । यत् । मृदा । च । अद्धिरित्यत् – भिः ।

च । अग्निः । चीयते । अथ । कस्मात् । अग्निः । उच्यते । इति ।

यत् । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । चिनोति । अग्नयः । वै ।

छन्दा एसि । तस्मात् । अग्निः । उच्यते । अथो इति । इयम् । वै ।

अग्निः । वैश्वानरः । यत् । 38 (50)

TS 5.7.9.4

-न्मृदा चिनोति तस्मादिग्निरुच्यते हिरण्येष्टका उप दधाति ज्योतिर्वै

हिरण्यं ज्योतिरेवा ऽस्मिन् दधात्यथो तेजो वै हिरण्यं तेज एवाऽऽत्मन्

धत्ते यो वा अग्नि ए सर्वतोमुखं चिनुते सर्वासु प्रजास्वन्नमित सर्वा

TS 5.7.9.4 - Padam

मृदा । चिनोति । तस्मात् । अग्निः । उच्यते । हिरण्येष्टका इति
हिरण्य – इष्टकाः । उपेति । दधाति । ज्योतिः । वै । हिरण्यम् ।
ज्योतिः । एव । अस्मिन्न् । दधाति । अथो इति । तेजः । वै ।
हिरण्यम् । तेजः । एव । आत्मन्न् । धत्ते । यः । वै । अग्निम् ।
सर्वतोमुखमिति सर्वतः – मुखम् । चिनुते । सर्वासु । प्रजास्विति
प्र – जासु । अन्नम् । अति । सर्वाः । दिशः । अभीति । जयति ।
गायत्रीम् । पुरस्तात् । उपेति । दधाति । त्रिष्टुभम् । दक्षिणतः ।
गायत्रीम् । पुश्रात् । अनुष्टुभमित्यनु – स्तुभम् । उत्तरत इत्युत् – तरतः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

पङ्किम् । मद्ध्ये । एषः । वै ( ) । अग्निः । सर्वतोमुख इति सर्वतः – मुखः । तम् । यः । एवम् । विद्वान् । चिनुते । सर्वासु । प्रजास्विति प्र–जासु । अन्नम् । अत्ति । सर्वाः । दिशः । अभीति । जयति । अथो इति । दिशि । एव । दिशम् । प्रेति । वयति । तस्मात् । दिशि । दिक् । प्रोतेति प्र – उता ॥ 39 (75)

(अपि-सँयौत-वैश्वानरो य-देष वै-पञ्चविङ्शतिश्व) (A9)

TS 5.7.10.1

प्रजापतिरग्निमसृजत सो ऽस्माथ् सृष्टः प्राङ् प्राऽद्रवत् तस्मा अश्वं प्रत्यास्यथ् स दक्षिणा ऽऽ *वर्तत तस्मै वृष्णिं प्रत्यास्यथ् स प्रत्यङ्कावर्तत तस्मा ऋषभं प्रत्यास्यथ् स उदङ्कावर्तत तस्मै बस्तं प्रत्यास्यथ् स ऊर्द्ध्वो उद्गवत् तस्मै पुरुषं प्रत्यास्यद्-यत् पंशुशीर्.षाण्युपदधाति सर्वत एवैन-[] 40

TS 5.7.10.1 - Padam

प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अग्निम् । असृजत । सः । अस्मात् । मृष्टः । प्राङ् । प्रेति । अद्भवत् । तस्मै । अश्वम् । प्रतीति । आस्यत् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

सः । दक्षिणा । एति । अवर्तत । तस्मै । वृष्णिम् । प्रतीति । आस्यत् । सः । प्रत्यङ् । एति । अवर्तत । तस्मै । ऋषभम् । प्रतीति । आस्यत् । सः । उदङ् । एति । अवर्तत । तस्मै । बस्तम् । प्रतीति । आस्यत् । सः । उर्द्ध्वः । अद्रवत् । तस्मै । पुरुषम् । प्रतीति । आस्यत् । सः । उर्द्ध्वः । अद्रवत् । तस्मै । पुरुषम् । प्रतीति । आस्यत् । यत् । प्रशुशीर् षाणीति पशु – शीर् षाणि । प्रतीति । आस्यत् । यत् । प्रशुशीर् षाणीति पशु – शीर् षाणि । उपद्धातीत्युप – दधाति । सर्वतः । एव । एनम् । 40 (50)

TS 5.7.10.2

मवरुद्ध्य चिनुत एता वै प्राणभृत – श्रक्षुष्मतीरिष्टका यत् पशुशीर षाणि यत् पशुशीर षाण्युपदधाति ताभिरेव यजमानो उमुष्मिन् लोके प्राणित्यथो ताभिरेवास्मा इमे लोकाः प्र भान्ति मृदा उभिलिप्योप दधाति मेद्ध्यत्वाय पशुर्वा एष यदग्निरत्नं पशव एष खलु वा अग्निर्यत् पशुशीर षाणि यं कामयेत कनीयो उस्यान्न = [ ] 41

TS 5.7.10.2 - Padam

अवरुद्ध्येत्यव – रुद्ध्य । चिनुते । एताः । वै । -- । । । । । प्राणभृत इति प्राण – भृतः । चक्षुष्मतीः । इष्टकाः । यत् ।

पशुशीर्.षाणीति पशु – शीर्.षाणि । यत् । पशुशीर्.षाणीति

पशु – शीर्.षाणि । उपदधातीत्युप – दधाति । ताभिः । एव ।

यजमानः । अमुष्मिन्न् । लोके । प्रेति । अनिति । अथो इति ।

ताभिः । एव । अस्मै । इमे । लोकाः । प्रेति । भान्ति । मृदा ।

अभिलिप्येत्यभि – लिप्य । उपेति । दधाति । मेद्ध्यत्वायेति

— ।

पषः । खलु । वै । अग्निः । यत् । अग्निः । अन्नम् । पश्वः ।

एषः । खलु । वै । अग्निः । यत् । पशुशीर्.षाणीति

पशु – शीर्.षाणि । यम् । कामयेत । कनीयः । अस्य ।

॥ अन्नम् । 41 (50)

TS 5.7.10.3

स्यादिति सन्तरां तस्य पशुशीर षाण्युप दद्ध्यात् कनीय एवास्यान्नं भवति यं कामयेत समावदस्यान्नं स्यादिति मद्ध्यत-स्तस्योप दद्ध्याथ् समाव-देवास्यान्नं भवति यं कामयेत भूयो उस्याऽन्नं स्यादित्यन्तेषु तस्य व्युदूह्योप दद्ध्यादन्तत एवास्मा अन्नमव रुन्धे भूयो उस्यान्नं भवति ()॥ 42

TS 5.7.10.3 - Padam

स्यात् । इति । सन्तरामिति सं – तराम् । तस्य । पशुशीर्.षाणीति पशु – शीर्.षाणि । उपेति । दद्ध्यात् । कनीयः । एव । अस्य । अन्नम् । भवति । यम् । कामयेत । समावत् । अस्य । अन्नम् । स्यात् । इति । मद्ध्यतः । तस्य । उपेति । दद्ध्यात् । समावत् । एव । अस्य । अन्नम् । भवति । यम् । कामयेत । भूयः । अस्य । अन्नम् । स्यात् । इति । अन्तेषु । तस्य । व्युदूह्येति वि – उदूह्य । उपेति । दद्ध्यात् । अन्ततः । एव । अस्मै । अन्नम् । अवेति । रुन्धे । भूयः । अस्य । अन्नम् । भवति ( ) ॥ **४२ (50)** (एन- मस्यान्नं - भूयोऽस्याऽन्नं भवति) (A10) TS 5.7.11.1 स्तेगान् द७ष्ट्राभ्यां मण्डूकान् जंभ्येभिरादकां-खादेनोर्ज् स्य सूदेनारण्यं जांबीलेन मृदं बर्स्वेभिः ा । । । । । । । । । । । । न्यक्तराभि-रवका-मवकाभिः शर्करा-मृथ्सादेन जिह्वा-मवक्रन्देन तालु ए सरस्वतीं जिह्वाग्रेण ॥ 43

TS 5.7.11.1 - Padam

स्तेगान् । द ह्राभ्याम् । मण्डू कान् । जंभ्येभिः । आदकाम् । खादेन । ऊर्जम् । स ्सूदेनेति सं – सूदेन । अरण्यम् । जांबीलेन । मृदम् । बस्वेभिः । शर्कराभिः । अवकाम् । अवकाभिः । शर्कराम् । उध्सादेनेत्युत् – सादेन । जिह्वाम् । अवक्रन्देनेत्यव – क्रन्देन । तालुम् । सरस्वतीम् । जिह्वाग्रेणेति जिह्वा – अग्रेण ॥ 43 (22)

TS 5.7.12.1

वाज ्रं हर्नूभ्यामप आस्येनाऽऽदित्या—ञ्छमश्रुभि—रुपयाम—
मधरेणोष्ठेन सदुत्तरेणान्तरेणा—नूकाशं प्रकाशेन बाह्य स्तनियतुं
निर्बाधेन सूर्याग्नी चक्षुभ्यां विद्युतौ कनानकाभ्या—मशनिं
मस्तिष्केण बलं मज्जभिः॥ 44

TS 5.7.12.1 - Padam

॥ ॥ । वाजम् । हनूभ्यामिति हनु – भ्याम् । अपः । आस्येन । आदित्यान् । । । । । इमश्रुभिरिति इमश्रु – भिः । उपयाममित्युप – यामम् । अधरेण ।

ओष्ठेन । सत् । उत्तरेणेत्युत् – तरेण । अन्तरेण ।
अनूकाशमित्यनु – काशम् । प्रकाशेनेति प्र – काशेन । बाह्यम् ।
स्तनियनुम् । निर्बाधेनेति निः-बाधेन । सूर्याग्नी इति सूर्य-अग्नी ।
चक्षुर्भ्यामिति चक्षुः – भ्याम् । विद्युताविति वि – द्युतौ ।
कनानकाभ्याम् । अशनिम् । मस्तिष्केण । बलम् । मज्जभिरिति
मज्ज – भिः ॥ ४४ (२५) (वाजं पञ्चविष्शतिः) (४१२)

TS 5.7.13.1

कूर्मा-ञ्छफै-रच्छलाभिः कपिञ्जलान्थ्साम् कुष्ठिकाभिर्जवं
जङ्घाभि-रगदं जानुभ्यां वीर्यं कुहाभ्यां भयं प्रचालाभ्यां
गुहोपपक्षाभ्या-मिश्वनावण्साभ्या-मिदितिण् शिष्णां निर्.ऋतिं

। निर्जाल्मकेन शीर्ष्णा ॥ **45**

TS 5.7.13.1 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

TS 5.7.14.1

योक्त्रं गृद्धाभिर्युग-मानतेन चित्तं मन्याभिः संक्रोशान् प्राणैः
। । । । ।
प्रकाशेन त्वचं पराकाशेनान्तरां मशकान् केशै-रिन्द्र स्वपसा
। । । । । । ।
वहेन बृहस्पति श्रकुनिसादेन रथ-मुष्णिहाभिः ॥ 46

TS 5.7.14.1 - Padam

योक्त्रम् । गृद्धाभिः । युगम् । आनतेनेत्या – नतेन । चित्तम् ।

मन्याभिः । संक्रोशानिति सं – क्रोशान् । प्राणैरिति प्र – अनैः ।

प्रकाशेनेति प्र – काशेन । त्वचम् । प्राकाशेनेति परा – काशेन ।

प्रकाशेनेति प्र – काशेन । त्वचम् । प्राकाशेनेति परा – काशेन ।

अन्तराम् । मृशकान् । केशैः । इन्द्रम् । स्वपसेति सु – अपसा ।

वहेन । बृहस्पतिम् । शुकुनिसादेनेति शकुनि – सादेन । रथम् ।

उष्णिहाभिः ॥ ४६ (२१)

(योक्त्र – मेकवि श्रातिः) (४१४)

TS 5.7.15.1 मित्रावरुणौ श्रोणीभ्यामिन्द्राग्नी शिखण्डाभ्या-मिन्द्राबृहस्पती ऊरुभ्यामिन्द्राविष्णूं अष्ठीवद्भ्या एं सवितारं पुच्छेन गन्धर्वाञ्छेपेना-फ्सरसो मुष्काभ्यां पवमानं पायुना पवित्रं TS 5.7.15.1 - Padam मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । श्रोणीभ्यामिति श्रोणि – भ्याम् । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । शिखण्डाभ्याम् । इन्द्राबृहस्पती इतीन्द्रा – बृहस्पती । ऊरुभ्यामित्यूरु – भ्याम् । इन्द्राविष्णू इतीन्द्रा – विष्णू । अष्ठीवद्भ्यामित्यष्ठीवत् – भ्याम् । सवितारम् । पुच्छेन । गन्धर्वान् । श्रेपेन । अफ्सरसः । मुष्काभ्याम् । पवमानम् । पायुना । पवित्रम् । पोत्राभ्याम् । ा ॥ । आक्रमणमित्या – क्रमणम् । स्थूराभ्याम् ।

प्रतिक्रमणमिति प्रति – क्रमणम् । कुष्ठाभ्याम् ॥ 47 (22)

(मित्रावरुणौ – द्वाविं्शतिः) (A15)

न्द्र र क्रोडो ऽदित्यै पाजस्यं दिशां जत्रवो जीमूतान् हृदयौपशाभ्या—मन्तरिक्षं पुरितता नभ उद्येणेन्द्राणीं प्लीहा वल्मीकान् क्लोम्ना गिरीन् प्लाशिभिः समुद्रमुदरेण वैश्वानरं भस्मना ॥ 48

TS 5.7.16.1 - Padam

इन्द्रस्य । क्रोडः । अदित्यै । पाजस्यम् । दिशाम् । जत्रवः । जीमूतान् । हृदयौपशाभ्यामिति हृदय — औपशाभ्याम् । अन्तरिक्षम् । पुरितता । नभः । उदर्येण । इन्द्राणीम् । प्लीह्रा । वल्मीकान् । क्लोम्ना । गिरीन् । प्लाशिभिरिति प्लाशि—भिः । समुद्रम् । उदरेण । वैश्वानरम् । भस्मना ॥ 48 (22)

TS 5.7.17.1

TS 5.7.17.1 - Padam

पूष्णः । वनिष्ठुः । अन्धाहेरित्यन्ध-अहेः । स्थूरगुदेति स्थूर - गुदा ।
सर्पान् । गुदाभिः । ऋतून् । पृष्टीभिरिति पृष्टि - भिः । दिवम् ।
पृष्ठेन । वसूनाम् । प्रथमा । कीकसा । रुद्राणाम् । द्वितीया ।
आदित्यानाम् । तृतीया । अङ्गिरसाम् । चतुर्थी । साद्ध्यानाम् ।
पञ्चमी । विश्वेषाम् । देवानाम् । षष्ठी ॥ 49 (24)

(पूष्ण - श्रतुर्वि ्श्रतिः) (A17)

TS 5.7.18.1

TS 5.7.18.1 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

```
अहोरात्रयोरित्यहः – रात्रयोः । द्वितीयः ।
। । ।
अर्द्धमासानामित्यर्द्ध – मासानाम् । तृतीयः । मासाम् । चतुर्थः ।
ऋतूनाम् । पञ्चमः । साँवथ्सरस्येति सां – वथ्सरस्य ।
षष्ठः ॥ 50 (20) (ओजों – वि्शतिः) (A18)
आनन्दं नन्दथुना कामं प्रत्यासाभ्यां भय ् शितीमभ्यां प्रशिषं
्।
प्रशासाभ्यां सूर्याचन्द्रमसौ वृक्याभ्यां > श्यामशबलौ मतस्नाभ्यां
्रा
व्युष्टिए रूपेण निमुक्ति–मरूपेण ॥ 51
TS 5.7.19.1 - Padam
॥ । ॥ ॥ ।
आनन्दमित्या – नन्दम् । नन्दथुना । कामम् । प्रत्यासाभ्यामिति
प्रति – आसाभ्याम् । भयम् । शितीमभ्यामिति शितीम – भ्याम् ।
प्रशिषमिति प्र – शिषम् । प्रशासाभ्यामिति प्र – शासाभ्याम् ।
सूर्याचन्द्रमसाविति सूर्या – चन्द्रमसौ । वृक्याभ्याम् ।
रयामराबलाविति रयाम – राबलौ । मतस्नाभ्याम् ।
```

TS 5.7.20.1

अहर्मा एसेन रात्रिं पीवसा उपो यूषेण घृत ए रसेन र्यां वसया

दूषीकाभि – ह्रांदुनि – मश्रुभिः पृष्वां दिव ए रूपेण नक्षत्राणि प्रतिरूपेण

पृथिवीं चर्मणा छवीं छव्योपाकृताय स्वाहा ऽऽलब्धाय स्वाहा हुताय

स्वाहा ॥ 52

TS 5.7.20.1 - Padam

अहः । मार्ंसेन । रात्रिम् । पीवसा । अपः । यूषेण । घृतम् । रसेन । य्याम् । वसया । दूषीकाभिः । ह्रादुनिम् । अश्रुभिरित्यश्रु – भिः । पृष्वाम् । दिवम् । रूपेण । नक्षत्राणि । प्रतिरूपेणेति प्रति – रूपेण । पृथ्वीम् । चर्मणा । छ्वीम् । छ्व्या । उपाकृतायेत्युप – आकृताय । स्वाहा । आलब्धायेत्या – लब्धाय । स्वाहा । हुताय । स्वाहा ॥ 52 (28)

TS 5.7.21.1 अग्नेः पक्षितिः सरस्वत्यै निपक्षितिः सोमस्य तृतीया ऽपां चतुर्थ्योषधीनां पञ्चमी संवथ्सरस्य षष्ठी मरुता ए सप्तमी बृहस्पतेरष्टमी मित्रस्य नवमी वरुणस्य दशमीन्द्रस्यैकादशी विश्वेषां देवानां द्वादशी द्यावापृथिव्योः पार्श्वं यमस्य पाटूरः ॥ 53 TS 5.7.21.1 - Padam

अग्नेः । पक्षतिः । सरस्वत्यै । निपक्षतिरिति नि-पक्षतिः । सोमस्य । तृतीया । अपाम् । चतुर्थी । ओषधीनाम् । पञ्चमी । सँवथ्सरस्येति सं – वथ्सरस्य । षष्ठी । मरुताम् । सप्तमी । बृहस्पतेः । अष्टमी । मित्रस्य । नवमी । वरुणस्य । दशमी । इन्द्रस्य । एकादशी । विश्वेषाम् । देवानाम् । द्वादशी । द्यावापृथिव्योरिति द्यावा-पृथिव्योः । पार्श्वम् । यमस्य । पाटूरः ॥ **53 (29)** *(अग्ने-रेकान्नत्रि***्शत्) (A21)**

TS 5.7.22.1

वायोः पक्षतिः सरस्वतो निपक्षति-श्चन्द्रमस-स्तृतीया नक्षत्राणां चतुर्थी सवितुः पञ्चमी रुद्रस्य षष्ठी सर्पाणां सप्तम्यर्यम्णो ऽष्टमी

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः
```

त्वष्टुर्नवमी धातुर्दशमीन्द्राण्या एकादश्यदित्यै द्वादशी द्यावापृथिव्योः

पार्श्वं वम्यै पाटूरः ॥ 54

TS 5.7.22.1 - Padam

द्वादशी । द्यावापृथिव्योरिति द्यावा – पृथिव्योः । पाश्चेम् । यम्यै –

पाटूरः ॥ 54 (28)

(वायो – रष्टाविण्शतिः) (A22)

TS 5.7.23.1

पन्थामनूवृग्भ्याण् सन्ति स्नावन्याभ्याण् शुकान् पित्तेन हिरमाणं प्यक्ता हलीक्ष्णान् पापवातेन कूश्माञ्छकभिः शवर्तानूवद्ध्येन शुनो विशसनेन सर्पान् लोहितगन्धेन वयाण्सि पक्वगन्धेन पिपीलिकाः प्रशादेन ॥ 55

TS 5.7.23.1 - Padam

पन्थाम् । अनूवृग्भ्यामित्यनूवृक् – भ्याम् । सन्तितिमिति सं–तितम् । स्नावन्याभ्याम् । शुकान् । पितेन । हिरमाणम् । यक्ना । हलिक्ष्णान् । पापवातेनेति पाप – वातेन । कूश्मान् । शकभिरिति शक – भिः । श्वर्वान् । जवद्ध्येन । शुनः । विश्वसनेनेति वि – शसनेन । स्पान् । लोहितगन्धेनेति लोहित – गन्धेन । वयाण्सि । पक्वगन्धेनेति पक्व – गन्धेन । पिपीलिकाः । पश्चादेनेति प्र – शादेन ॥ 55 (22)

TS 5.7.24.1

TS 5.7.24.1 - Padam

क्रमैः । अतीति । अक्रमीत् । वाजी । विश्वैः । देवैः । यज्ञियैः । संविदान इति सं – विदानः ॥ सः । नः । नय । सुकृतस्येति

सु – कृतस्य । लोकम् । तस्य । ते । वयम् । स्वधयेति स्व-धया । मदेम ॥ 56 (18) (क्रमै – रष्टादश) (A24)

TS 5.7.25.1

द्यौ-स्ते पृष्ठं पृथिवी सधस्थ-मात्मा उन्तरिक्ष ए समुद्रो योनिः । ॥ सूर्यस्ते चक्षुर्वातः प्राणश्चन्द्रमाः श्रोत्रं मासाश्चार्द्धमासाश्च ॥ ॥ ॥ ॥ 57

TS 5.7.25.1 - Padam

द्यौः । ते । पृष्ठम् । पृथिवी । सधस्थिमितं सध – स्थम् । आत्मा । अन्तरिक्षम् । समुद्रः । योनिः । सूर्यः । ते । चक्षुः । वातः । प्राण इति प्र – अनः । चन्द्रमाः । श्रोत्रम् । मासाः । च । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध – मासाः । च । पर्वाणि । ऋतवः । अङ्गानि । साँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । महिमा ॥ 57 (25)

TS 5.7.26.1

अग्निः पशुरासीत् तेनायजन्त स एतं लोकमजयद् -यस्मिन्नग्निः - । । । । । । । । । स ते लोकस्तं जेष्यस्यथाव जिघ्र वायुः पशुरासीत् तेनायजन्त स

TS 5.7.26.1 - Padam

अग्निः । पृशुः । आसीत् । तेन । अयजन्त । सः । एतम् । लोकम् । अजयत् । यस्मिन्न् । अग्निः । सः । ते । लोकः । तम् । जेष्यसि । अथ । अवेति । जिघ्र । वायुः । पृशुः । आसीत् । तेन । अयजन्त । सः । एतम् । लोकम् । अजयत् । यस्मिन्न् । वायुः । सः । ते । लोकः । तस्मात् । त्वा । अन्तः । एष्यामि । यदि । न । अवजिघ्रसीत्यव – जिघ्रसि । आदित्यः । पृशुः । आसीत् । तेन । अयजन्त । सः । एतम् । लोकम् । अजयत् । यस्मिन्न् () । आदित्यः । सः । ते । लोकः । तम् । जेष्यसि । यदि । आदित्यः । सः । ते । लोकः । तम् । जेष्यसि । यदि । अवजिघ्रसीत्यव – जिघ्रसि ॥ 58 (58) (यस्मि – न्नष्टौ च) (A26)

 Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :

 (यो वा – एवाऽऽहुति – मभवन् – पथिभि – खरुध्या – ऽऽनन्द

 - मष्टौ पञ्चशत्)

First and Last Padam of Seventh Prasnam of 5th Kandam :-। । (यो वा अयथादेवतं – यद्यविजिघ्नसि)

 Kaanda Korvai with starting Padams of 7 Prasanams of Kandam 5:

 (सावित्राणि – विष्णुमुखा – उथ्सन्नयूजो – देवासुरा – यदेकेन

 - हिरण्यवर्णा – यो वा – सप्त)

 ॥ हिर: ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमकाण्डे

सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति पञ्चमं काण्डं ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 5, Prasanam 7 (TS 5.7)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	3	148
Anuvakam 2	5	275
Anuvakam 3	4	196
Anuvakam 4	4	207
Anuvakam 5	7	345
Anuvakam 6	6	303
Anuvakam 7	3	164
Anuvakam 8	3	166
Anuvakam 9	4	225
Anuvakam 10	3	150
Anuvakam 11	1	22
Anuvakam 12	1	25
Anuvakam 13	1	23
Anuvakam 14	1	21
Anuvakam 15	1	22
Anuvakam 16	1	22
Anuvakam 17	1	24
Anuvakam 18	1	20
Anuvakam 19	1	16
Anuvakam 20	1	28
Anuvakam 21	1	29
Anuvakam 22	1	28
Anuvakam 23	1	22
Anuvakam 24	1	18
Anuvakam 25	1	25
Anuvakam 26	1	58
Total →	58	2582

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in